

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCCVISSU

ARBEIDS- OG MILJØMEDISINSK AVDELING

BARGO- JA BIRASMEDIISIINA OSSADAT

Vi inviterer til kursdager:

INNEKLIMA OG HELSE

1. oktober 2012, Tromsø

8. oktober 2012, Bodø

RISIKOKOMMUNIKASJON

Hvordan kommunisere når noe kan være helseskadelig?

2. oktober 2012, Tromsø

9. oktober 2012, Bodø

Kurssted Tromsø: St. Elisabeth Hotell og Helsehus

Kurssted Bodø: Rica hotell Bodø

På årets kursdager setter vi søkelyset på to stadig aktuelle tema: inneklimate og risikokommunikasjon. Vi ønsker å belyse temaene bredt faglig og gi deltakerne matnyttige innspill i forhold til praksis, blant annet gjennom bruk av konkrete saker.

Inneklima og helse

- *For mye eller for lite i fokus?*
- *Hvilke konkrete helseeffekter kan oppstå?*
- *Hva kan målinger gi og ikke gi?*
- *Hvordan håndtere konkrete saker?*

Som fagpersoner møter vi ofte både usikkerhet i forhold til hva som ligger i begrepet inneklima, og en overdreven bekymring i forhold til hvilke negative helseeffekter som kan oppstå når inneklimaet ikke er godt. Andre ganger kan det imidlertid se ut til at slike problemstillinger ikke tas nok på alvor. Ofte møter vi en forventning om å ”måle inneklimaet” og deretter komme med klare svar på om det er ”bra” eller ”dårlig”. Vi vil gå inn på de faktorene som utgjør inneklimaet og hvilken betydning de kan ha for menneskers helse. Vi vil se på når det er aktuelt med målinger og ikke, samt hvordan en kan kartlegge og vurdere i inneklimasaker. De neste trinnene blir håndtering og tiltak, som vi vil vinkle praktisk og belyse gjennom konkrete saker.

Forebygging er både rimeligere og helsemessig bedre enn å vente til inneklimaproblemer oppstår. Vi vil gå inn på noen viktige forebyggende tiltak, særlig ved planlegging og nybygg. På slutten av dagen vil vi legge til rette for faglige diskusjoner i mindre grupper inndelt etter faglig tilhørighet. Dette vil være nyttig for å utveksle erfaringer og ideer basert på eget fagområde, samt for å utvide det faglige nettverket for deltakerne.

Hensikt/læringsmål:

- Kjenne til de viktigste faktorene som utgjør inneklimaet.
- Ha oversikt over hvilke helseeffekter som kan oppstå ved dårlig inneklima.
- Bli bedre på å forebygge, samt håndtere og bidra til løsninger av inneklimaproblemer.

Målgrupper: Leger, yrkeshygienikere, verneingeniører, sykepleiere, fysioterapeuter, psykologer og andre ved bedriftshelsetjenester, miljøretta helsevern, Arbeidstilsynet mv. Kurset er også egnet for de som jobber med arbeidsmiljø fra arbeidsgiver-, arbeidstaker- eller verneombudssiden.

Program 1.10. og 8.10.

08.30-09.00: Registrering

09.00-09.15: Velkommen, informasjon og introduksjon til tema.
Overlege og avdelingsleder Jan Haanes (JH).

09.15-10.00: Terminologi. Eksponeringer i inneklima.
Yrkeshygieniker Maja Karlsen Linchausen (MKL).

10.00-10.15: Pause med frukt

10.15-11.00: Helseeffekter av inneklima.
Lege i spesialisering Kristin Planting Mølmann (KPM).

11.00-11.15: Pause

11.15-12.00: Forts. helseeffekter. Drøfting av en konkret inneklimasak.
JH.

12.00-12.45: Lunsj

12.45-13.30: Praktisk håndtering og løsninger ved oppstått inneklimaproblem.
JH m.fl.

13.30-13.45: Pause

13.45-14.45: Forts. håndtering og løsninger. Forebygging.
MKL og KPM

14.45-15.00: Pause med frukt og kake

15.00-15.45: I faggrupper praksisnært: 1-2 innlegg fra deltakerne basert på egne erfaringer, med henblikk på inneklima og helse. Diskusjon.
JH, MKL og KPM.

15.45-16.30: I faggrupper praksisnært: Innlegg fra deltakerne og drøfting av aktuelle problemstillinger i forlengelsen av dagens tema.
JH, MKL og KPM.

Risikokommunikasjon

- *Hva er "farlig"?*
- *Kan vi garantere at noe er ufarlig?*
- *Hva gjør vi når folk er bekymret?*
- *Er det fornuftig å være "føre var"?*

Både i media og praksisfeltet kommer det stadig påstander om ting som kan være farlige – ”er bruk av mobiltelefon farlig?” ”Er svevestøv farlig?” Ikke sjeldent virker det som om noe er farlig en stund, for så å ikke være det lenger, eller at noen fagfolk mener at det er farlig, mens andre fagfolk sier det motsatte. De som sitter med ansvar, føler ofte et press på at det skal gis klare svar på om noe er farlig eller ikke, eventuelt at det skal iverettes ”føre var-” eller andre typer tiltak.

Vi vil forsøke å rydde i begreper og tenkemåter rundt disse forholdene. Først vil vi gå inn på risikobegrepet og hva det innebærer. Videre vil vi kort beskrive risikohåndtering, før vi resten av dagen har fokus på en viktig del av denne håndteringen - nemlig risikokommunikasjon. Tematikken vil dels belyses gjennom arbeid med konkrete saker og dels mer teoretisk.

Hensikt/læringsmål:

- Få grunnleggende forståelse for risikobegrepet og risikohåndtering.
- Lære, forstå og kunne bruke risikokommunikasjon på en tryggere måte i eget arbeid.

Målgrupper: Leger, yrkeshygienikere, verneingeniører, sykepleiere, fysioterapeuter, psykologer og andre ved bedriftshelsetjenester, miljøretta helsevern, Arbeidstilsynet mv. Kurset er også egnet for de som jobber med arbeidsmiljø fra arbeidsgiver-, arbeidstaker- eller verneombudssiden.

Program 2.10. og 9.10.

08.00-08.30: Registrering

08.30-08.45: Velkommen, informasjon og introduksjon til tema.
Overlege og avdelingsleder Jan Haanes (JH).

08.45-09.30: Eksempel på en aktuell sak. Risikobegrepet. Hva er ”farlig”?
JH.

09.30-09.45: Pause med frukt

09.45-10.30: Hva er kommunikasjon?
Psykologspesialist Martin Øien Jenssen (MØJ).

10.30-10.45: Pause

10.45-11.30: Drøfting av en sak i tverrfaglige grupper.

11.30-12.15: Lunsj

12.15-13.00: Drøfting av saken i plenum
Lege i spesialisering Kristin Planting Mølmann (KPM), JH og MØJ.

13.00-13.15: Pause

13.15-14.15: Risikokommunikasjon.
JH.

14.15-14.30: Pause

14.30-15.30: Risikokommunikasjon i praksisfeltet, gjerne med innspill fra deltakerne.
JH, MØJ og KPM

Godkjenninger

Til kursdagene søkes følgende godkjenninger:

Fysioterapeuter

Hver kursdag søkes tellende som fysioterapispesifikk etterutdanning i NFFs spesialistordning. Kursene vil også søkes tellende til fornyet godkjenning for spesialister.

Ergoterapeuter

Hver kursdag søkes godkjent av NETF som spesialistspesifikt kurs meritterende til ergoterapispesialist i Allmennhelse, Arbeidshelse og Folkehelse.

Psykologer

Hver kursdag søkes godkjent som vedlikeholdsaktivitet.

Sykepleiere

Hver kursdag søkes godkjent av NSF som meritterende for godkjenning til klinisk spesialist i sykepleie/spesialsykepleie.

Leger

Hver kursdag søkes godkjent som tellende til videre- og etterutdanning i spesialitetene allmenmedisin, arbeidsmedisin, samfunnsmedisin, psykiatri og pediatri.

Deltakeravgift:

Dag 1: Inneklima og helse kr 1 200,-
Dag 2: Risikokommunikasjon kr 1 200,-

Deltakelse begge dager kr 2 000,-

Prisen inkluderer kursmaterieill, kaffe/te, frukt/kake og lunsj.

Kurssted Tromsø: St. Elisabeth hotell og helsehus
Kurssted Bodø: Rica hotell Bodø

Det er reservert noen rom på hotellene for overnatting.

For hotellbestilling Bodø: ta direkte kontakt m/ Rica Tlf: +47 98 09 09 43 og oppgi referansenummer "UNN, eller 11868635" (vi har reservert 15 rom som vil stå til påmeldingsfristens utløp, så her er det først til mølla).
E-mail: vivi@event.no.

For hotellbestilling Tromsø: ta direkte kontakt m/ St Elisabeth Hotell og helsehus <http://www.st-elisabeth.no/> Tlf: 77 75 62 00, oppgi referansenummer 1861.

Påmelding:

Påmelding skjer ved innsending av utfylt påmeldingsskjema pr. faks, brev eller tilsvarende informasjon via e-post eller telefon.

Påmeldingsfrist: 5. september 2012. Faktura sendes ut etter dette.

Middag:

I Tromsø vil det trolig arrangeres et nettverksbyggende kveldsarrangement i regi av Troms Forum, beregnet for deltakere uansett fylke. Mer informasjon vil komme.

I Bodø oppfordrer vi de som har anledning, til å gå ut å spise middag sammen. Vi reserverer plasser på Restaurant Bjørk kl. 18.00 – pizza og andre retter. Kryss av om du ønsker å delta.

Ved spørsmål kontakt

Turid Benjaminsen: 77 62 73 60
Marit Småvolla: 77 62 80 57
E-post: arb-miljo-med@unn.no

Velkommen til kursdagene 2012!

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCEVIESSU

Arbeids- og miljømedisinsk avdeling
Bargo- ja birasmedisiinna ossodat

Påmelding til kursdager 2012:

Tromsø:

- 01.10.12: Inneklima og helse
 02.10.12: Risikokommunikasjon

Bodø:

- 08.10.12: Inneklima og helse
 08.10.12: Felles middag
 09.10.12: Risikokommunikasjon

Inndeling i faggrupper mandag

Mandag kl. 15.00-16.30 arbeider vi faggruppevis. De som skal delta mandag, bes derfor krysse av på hvilken faggruppe de tilhører (ev. er beslektet med). Ved få personer vil vi kunne slå sammen faggrupper.

- Verneingeniør/Yrkeshygieniker
 Sykepleier
 Fysioterapeut/Ergoterapeut
 Lege
 Administrativt/Kontor
 Psykolog
 Annet: _____

Saker/ innlegg fra deltakerne

For at kursdagene skal være praksisnære, setter vi stor pris på om deltakerne kan bidra (stort eller smått):

Mandag:

- Inneklima-helse problem

Tirsdag:

- Risikokommunikasjon

Vi kontakter de som har krysset av for å få mer informasjon og bli enige om hvordan vi legger det opp. Takk!

Navn og tittel: _____

Arbeidssted: _____ Tlf: _____

E-post: _____

Fakturaadr.: _____

Påmelding til: Universitetssykehuset Nord-Norge
Arbeids- og miljømedisinsk avdeling
Postboks 16, 9038 Tromsø.
Tlf: 776 27360 Faks: 776 27471 E-post: arb-miljo-med@unn.no

Påmeldingsfrist: Onsdag 5. september 2012.

Betingelser: Bindende påmelding, men deltageravgift kan refunderes ved sykdom.

Vi tar forbehold om avlysning ved for få påmeldte.

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCCVEIUSSU

ARBEIDS- OG MILJØMEDISINSK AVDELING

BARGO- JA BIRASMEDISIINA OSSADAT

Jan Vilis Haanes
Avdelingsleder/ Avdelingsoverlege
+47 77 62 73 63
jan.vilis.haanes@unn.no

Turid Benjaminsen
Sekretær
+47 77 62 73 60
Turid.Benjaminsen@unn.no

Magnar Johnsen
Yrkeshygieniker/ Akustiker
+47 77 62 73 71
Magnar.Johnsen@unn.no

Kristin Planting Mølmann
Lege i spesialisering
+47 77 62 74 83
Kristin.Planting.Molmann@unn.no

Christin Ørbeck Sørheim
Lege i spesialisering
+47 77 62 61 31
Christin.Orbeck.Sorheim@unn.no

Berit Bang
Forsker
+47 77 62 74 63
Berit.Elisabeth.Bang@unn.no

Sampada Bhagwat
Stipendiat
+47 77 62 80 57
Sampada.Bhagwat@unn.no

Marit Småvøllan
Konsulent
+47 77 62 80 57
Marit.Smavollan@unn.no

Eugenia Nordahl
Lege i spesialisering
+47 77 83 56 05
Eugenia.Nordahl@unn.no

Anna Aminoff
Lege i spesialisering
+47 77 62 74 40
Anna.Aminoff@unn.no

Wijnand Eduard
Forsker/ Professor
+47 77 62 80 57
Wijnand.Eduard@unn.no

Eva Kramvik
Yrkeshygieniker/ Bioingeniør
+47 77 62 73 58
Eva.Kramvik@unn.no

Ann-Helen Olsen
Yrkeshygieniker(SYH)/ Fysiker
+47 77 62 73 62
Ann-Helen.Olsen@unn.no

Marte Thomassen
Stipendiat
+47 77 62 83 39
Marte.Renate.Thomassen@unn.no

Marit Nøst Hegseth
Yrkeshygieniker/ Toksikolog
+47 77 62 66 11
Marit.Nost.Hegseth@unn.no

Merethe Larsen
Overingeniør
+47 77 62 82 71
Merethe.Larsen@unn.no

Maja Karlsen Linchausen
Yrkeshygieniker/ Toksikolog
+47 77 62 73 59
Maja.Karlsen.Linchausen@unn.no

Gerd Sissel Andorsen
Overlege
+47 77 62 80 55
Gerd.Sissel.Andorsen@unn.no

Thor Eirik Eriksen
Samfunnsviter
+47 77 66 90 62
Thor.Eirik.Eriksen@unn.no

Kathrine Kristoffersen
Lege i spesialisering
+47 77 66 98 35
Kathrine.Kristoffersen@unn.no

Randi Fainnes Olsen
Overlege
+47 77 62 82 60
Randi.Kristine.Fainnes.Olsen@unn.no

Lisbeth Aasmoe
Forsker
+47 77 62 84 98
Lisbeth.Aasmoe@unn.no

Martin Øien Jenssen
Psykologspesialist
+47 (77 62 74 83 / 90 99 61 59)
Martin.Oien.Jenssen@unn.no

Helene Høyvik Rossebo
Lege i spesialisering
+47 77 66 93 87
Helene.Hovvik.Rossebo@unn.no

Ingemar Rødin
Overlege
+47 77 62 73 56
Ingemar.Rodin@unn.no